

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-P.431.15.2016.JB

Warszawa, 10 listopada 2016 r.

**Pani
Iwona Paradowska-Olkowska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Zakrzewie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 i art. 128 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.), inspektorzy Oddziału Polityki Społecznej w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Płocku Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w dniach 06 – 13 września 2016 r. przeprowadzili kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Domu Pomocy Społecznej w Zakrzewie.

Przedmiotem kontroli była jakość usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, zgodność zatrudnienia pracowników domu pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami oraz przestrzeganie praw mieszkańców. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do 5 września 2016 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 28 października 2016 roku, przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku kontroli ustalono, że Dom Pomocy Społecznej w Zakrzewie jest budżetową jednostką organizacyjną Powiatu Płockiego przeznaczoną dla 87 osób przewlekle psychicznie chorych. W dniu kontroli w domu zamieszkiwało 87 mieszkańców. Z uwagi na fakt, że do 2008 r. dom był przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie z oddziałem dla osób przewlekle psychicznie chorych, według stanu na 5 września 2016 r. w domu przebywało 37 mieszkańców upośledzonych umysłowo.

Kontrola wykazała, że szesnastu mieszkańców domu było ubezwłasnowolnionych całkowicie. Dla 8 mieszkańców opiekunami prawnymi byli pracownicy domu, dla pozostałych 8 mieszkańców opiekunami prawnymi były osoby spokrewnione lub bliskie ubezwłasnowolnionym. Dwóch ubezwłasnowolnionych częściowo mieszkańców domu posiadało ustanowionych kuratorów do opieki. Ośmioro mieszkańców domu posiadających pełną zdolność do czynności prawnych miało ustanowionych kuratorów do spraw majątkowych.

W okresie objętym kontrolą dom funkcjonował w oparciu o postanowienia statutu przyjętego uchwałą z 25 czerwca 2008 r. nr 144/XVII/2008 Rady Powiatu w Płocku. Szczegółowe uregulowania w zakresie organizacji jednostki oraz zadań realizowanych przez poszczególne komórki i stanowiska pracy, zawierał regulamin organizacyjny Domu Pomocy Społecznej w Zakrzewie przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu z 09.04.2013 r. Nr 483/2013, zmieniony uchwałą z 15.12.2015 r. nr 267/2015 a następnie uchwałą z 12 kwietnia 2016 r. nr 352/2016

Zapisy znajdujące się w regulaminie organizacyjnym domu oraz w dokumentacji zespołów terapeutyczno-opiekuńczych nie były ze sobą spójne, ponieważ w schemacie organizacyjnym domu (załącznik nr 1 do regulaminu organizacyjnego) nie przewidziano stanowiska rehabilitanta, które wymienione zostało w schemacie funkcjonalnym terapeutyczno-opiekuńczym (załącznik nr 2 do regulaminu organizacyjnego) wśród grupy stanowisk pracowniczych domu, wchodzących w skład zespołów terapeutyczno-opiekuńczych oraz w dokumentacji zespołów terapeutyczno-opiekuńczych.

Budynek mieszkalny Domu Pomocy Społecznej w Zakrzewie stanowiący obiekt jednokondygnacyjny z poddaszem użytkowym wyposażony został w platformę schodową, system sygnalizacji pożaru i system przyzywowo-alarmowy, a jego otoczenie pozbawione było barier architektonicznych. Dom zapewniał mieszkańcom odpowiednie warunki mieszkaniowe. W kontrolowanej jednostce wydzielone zostały pomieszczenia wspólne, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz.964), przy czym pokój gościnny wykorzystywany był również na potrzeby terapeutyczne domu. Pokoje mieszkańców wyposażone były zgodnie z wymaganym standardem i posiadały odpowiednią powierzchnię przypadającą na osobę zarówno w pokojach jednoosobowych jak i w pokojach wieloosobowych. Jak ustalono, w dniach kontroli, w pokoju czteroosobowym zamieszkiwała jedna osoba leżąca i trzy osoby poruszające się samodzielnie, co było niezgodne z postanowieniami § 6 ust.1 pkt 3 lit. b ww. rozporządzenia, bowiem w pomieszczeniu przeznaczonym dla więcej niż trzech osób mogą zamieszkiwać wyłącznie osoby leżące.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że liczba łazienek i toalet była odpowiednia do liczby mieszkańców. Pomieszczenia sanitarne wyposażone były w prysznic (17 pomieszczeń, w tym 8 w prysznic z brodzikiem) lub wannę (1 pomieszczenie), akcesoria łazienkowe, krzesła kąpielowe i/lub stołki kąpielowe oraz poręcze łazienkowe dla osób niepełnosprawnych, przy czym w 11 łazienkach nie było poręczy umywalkowych, a w trzech łazienkach nie było ich w ogóle.

W dniach kontroli pomieszczenia mieszkalne i sanitariaty były czyste, estetyczne i wolne od nieprzyjemnych zapachów.

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Zakrzewie wyposażeni byli w odzież, bieliznę i obuwie dostosowane do warunków atmosferycznych, środki higieny osobistej, ręczniki i bieliznę pościelową. Zabezpieczenie potrzeb występujących w tym zakresie odbywało się na bieżąco ze środków własnych mieszkańców lub w razie takiej konieczności, ze środków domu.

W okresie objętym kontrolą dom zapewniał mieszkańcom wyżywienie, pielęgnację i pomoc w podstawowych czynnościach życiowych, w tym pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, a także w załatwianiu spraw osobistych i dokonywaniu zakupów. Pomocy tej udzielali mieszkańcom w pierwszej kolejności pracownicy pierwszego kontaktu i pracownicy socjalni a w dalszej kolejności pozostały personel domu.

Dom zapewniał mieszkańcom dostęp do podstawowych i specjalistycznych świadczeń zdrowotnych oraz kontakt z psychologiem i neurologiem zatrudnionymi w jednostce, a także z lekarzem psychiatrą świadczącym usługi na rzecz mieszkańców w ramach umowy zlecenia.

Mieszkańcy mieli zapewniony kontakt z kapłanem oraz udział w praktykach religijnych. Na terenie domu funkcjonował samorząd mieszkańców, który uczestniczył w omawianiu bieżących spraw domu oraz ustalaniu i organizacji imprez okolicznościowych. Reprezentantem samorządu była rada mieszkańców wybierana raz na 4 lata podczas zebrania ogólnego mieszkańców. Osoby zamieszkujące w domu utrzymywały kontakt z rodzinami i osobami bliskimi, w razie potrzeby przy wsparciu pracowników domu. Mieszkańcy brali udział w różnych uroczystościach i imprezach organizowanych na terenie jednostki i poza nią, mogli korzystać z księgozbioru znajdującego się w budynku mieszkalnym oraz z prasy codziennej. Kontrola wykazała, że osobom przebywającym w Domu Pomocy Społecznej w Zakrzewie zapewniano bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych. Wszyscy mieszkańcy posiadali indywidualne rachunki bankowe.

W Domu Pomocy Społecznej w Zakrzewie działało 5 zespołów terapeutyczno-opiekuńczych funkcjonujących w oparciu o schemat funkcjonalny terapeutyczno-opiekuńczy stanowiący załącznik nr 2 do regulaminu organizacyjnego jednostki. Na czele każdego zespołu stał kierownik zespołu – specjalista (pedagog, psycholog, specjalista fizjoterapii, pielęgniarka). Za dokumentację związaną z działalnością zespołów odpowiadała Pani XXX XXX - kierownik zespołu – pedagog. Za koordynację działań wynikających z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca odpowiadali pracownicy pierwszego kontaktu działający w ramach zespołów. Pracownik pierwszego kontaktu wybierany był przez mieszkańca lub jeśli stan zdrowia mieszkańca na to nie pozwalał, przez kierownika działu opiekuńczo-terapeutycznego.

W indywidualnych planach wsparcia mieszkańców zawarte były informacje na temat rodzaju, zakresu programowego i wymiaru czasu zajęć rehabilitacji społecznej dostosowanych do indywidualnych potrzeb zdiagnozowanych w planie. Zajęcia rehabilitacji społecznej realizowane były przez kadrę terapeutyczno – opiekuńczą na terenie domu i poza nim w zależności od rodzaju terapii i zakresu zajęć. Osoby realizujące terapię prowadziły dzienniki zajęć, w których odnotowywano tematykę, czas trwania i obecność mieszkańców na zajęciach. Wpisy opatrzone były podpisem osoby prowadzącej zajęcia. W przypadku zajęć prowadzonych przez Panią XXX XXX – psychologa, nie przy wszystkich wpisach odnotowano czas trwania zajęć. W dziennikach zajęć znajdowały się również informacje wynikające z indywidualnego planu wsparcia każdego mieszkańca dotyczące poszczególnych rodzajów, zakresu i wymiaru zajęć rehabilitacji społecznej oraz informacje służące okresowej ocenie indywidualnych planów wsparcia mieszkańca dotyczące absencji na zajęciach i jej przyczyn, oceny współpracy z terapeutą, aktywności na zajęciach i skracania lub wydłużania czasu uczestnictwa. Kierownik zespołu - pedagog odpowiedzialny za dokumentację związaną z realizacją indywidualnych planów wsparcia mieszkańca, współpracował na bieżąco z psychologiem, psychiatrą i neurologiem świadczącymi usługi na rzecz mieszkańców domu. Indywidualne plany wsparcia mieszkańców opracowywane były z udziałem mieszkańców o ile stan ich zdrowia na to pozwalał.

Oceny realizacji działań wynikających z planów, ustalenia osiągniętych efektów lub stwierdzenia ich braku oraz konieczności modyfikacji planów dokonywano raz na pół roku.

Pracę socjalną na rzecz mieszkańców świadczyło dwóch starszych pracowników socjalnych oraz kierownik zespołu pracy socjalnej, zatrudnieni w jednostce w pełnym wymiarze czasu pracy. W wyniku kontroli ustalono, że Dom Pomocy Społecznej w Zakrzewie posiadał wymagany w rozporządzeniu wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego

(0,54), który w przypadku domu dla osób przewlekle psychicznie chorych powinien wynosić nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji ustalono, że pracownicy zespołów terapeutyczno-opiekuńczych uczestniczyli w szkoleniach wskazanych w § 6 ust. 2 pkt 4 ww. rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, dotyczących praw mieszkańca domu, kierunków prowadzonej terapii oraz metod pracy z mieszkańcami.

Kontrola wykazała, że w jednostce przestrzegane były podstawowe prawa mieszkańców. Osoby przebywające w Domu Pomocy Społecznej w Zakrzewie, z którymi przeprowadzono rozmowy, znały swoich pracowników pierwszego kontaktu i były zadowolone ze świadczonej im przez pracowników pomocy oraz z warunków panujących w domu. Mieszkańcy wiedzieli gdzie mogą uzyskać informacje o przysługujących im prawach i instytucjach, do których mogą się zwrócić w przypadku naruszania lub łamania tych praw. Z przeprowadzonych rozmów wynikało, że na terenie domu nie było przypadków dyskryminacji, poniżania i pracy przymusowej. Naruszania bezpieczeństwa osobistego mieszkańców dopuszczali się czasem inni mieszkańcy ale sytuacje te nie dotyczyły bezpośrednio osób, z którymi rozmawiano, a jeśli miały miejsce personel domu natychmiast reagował w sposób nie naruszający niczyjego bezpieczeństwa i nietykalności osobistej. Zarówno mieszkańcy jak i pracownicy domu wskazali, że w okresie objętym kontrolą nie było na terenie domu przypadków stosowania przymusu bezpośredniego wobec mieszkańców.

Mieszkańcy mieli zapewniony kontakt z dyrektorem domu w każdej sprawie, codziennie w godzinach urzędowania. W domu prowadzony był rejestr skarg i wniosków, w którym w okresie objętym kontrolą odnotowano jedną skargę mieszkanki, uznaną w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego za bezzasadną.

Wobec przedstawionej oceny dotyczącej działalności jednostki poddanej kontroli oraz stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, które powstały w wyniku niedostatecznego nadzoru nad realizacją zadań kontrolowanej jednostki z Pani strony, oraz ze strony Pani Beaty Błaszczak - kierownika zespołu - pedagoga, **zwracam się do Pani Dyrektor o realizację następujących zaleceń i wniosków pokontrolnych:**

Zalecenia:

1. Dokonać właściwego rozlokowania mieszkańców domu w pokojach mieszkalnych mając na względzie wymogi dotyczące pokoiw wieloosobowych wynikające z § 6 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964),
2. Dostosować wszystkie łazienki mieszkańców do potrzeb osób niepełnosprawnych mając na względzie wymogi wynikające z § 6 ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964),

Wnioski:

3. Ujednoczyć zapisy znajdujące się w treści regulaminu organizacyjnego domu i w dokumentacji zespołów terapeutyczno-opiekuńczych, mając na względzie skład zespołów terapeutyczno-opiekuńczych i schemat organizacyjny domu,
4. Zobowiązać Panią XXX XXX – psychologa do każdorazowego wpisywania czasu prowadzonych zajęć, w dziennikach zajęć rehabilitacji społecznej.

O sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania proszę poinformować Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Marcin Wodziński

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Mariusz Bieniek
Starosta Płocki